

S. Sayısı : 110

Tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında kanun tasarısı ve Millî Savunma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/402)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71-301 6/322

7 . II . 1945

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında Millî Müdafaa Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 2 . II . 1945 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başbakan
Ş. Saracoğlu

Gerekçe

Gizliliği veya amele yokluğu gibi sebeplerden ötürü tahkimat işlerinde erat çalıştırılmasına kesin bir zaruret vardır. Tahkimatın kısa bir zamanda meydana gelmesi ve bitirilmesi için çalıştırılacak olan erlere günde 20 kuruşu geçmemek üzere gündelik verilmesi lüzumlu görülmüştür. Özerleri bakımından devamlı hizmetlerle ilgili hükümlerin ve bu arada gizliliği veya amele yokluğu gibi hallerde tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek olan gündelik hakkındaki hükmün de 1944 yılı Bütçe Kanunundan çıkarılmış bulunmasından ötürü ilişik kanun-tasarısı hazırlanmıştır.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.
M. S. Komisyonu
Esas No. 1/402
Karar No. 13

24 . III . 1945

Yüksek Başkanlığa

Tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında Millî Müdafaa Bakanlığınca hazırlanan ve Başbakanlığın 7 . II : 1945 ve 6/332 sayılı tezkeresiyle Yüksek Başkanlığa sunulan kanun tasarısı Encümenimize havale buyurulmakla Millî Müdafaa ve Maliye Bakanları temsilcileri de hazır oldukları halde müzakerelere edildi.

Gizliliği veya amele yokluğu gibi sebeplerden ötürü tahkimat işlerinde çalıştırma halinde çalışanlara 20 kuruşa kadar bir gündelik verilmesi, esasen her sene Bütçe Kanununa konulan hükümlerle sağlanmakta iken görülen lüzum üzerine bu hükmün Bütçe Kanunundan çıkarılıp ayrı bir kanun haline konulması için hazırlanan bu tasarı esas itibarıyla muvafık görülmüştür.

Ancak daimi tahkimatı gibi çok önemli ve ağır bir işte kullanılacak erlerin en verimli şekilde çalışmalarını sağlamak, sıhhat ve takatlerini korumak maksadiyle bir zamanlar yeter bir kıymet olarak tesbit edilen 20 kuruş gümüş para yerine bugünkü 20 kuruşla matlup olan gıda kalorisini elde etmenin mümkün olamayacağı açıktır. Nitekim son seneler içinde bu gibi işlerde çalışan erlere verilen bu miktar para ile bir fayda temin olunamadığı görülerek bazı birliklerin komutanları bu para ile topluca gıda maddeleri tedarik etmek ve erlere yedirmek yolunu tutmak zaruretinde kalmışlardır ki bu da 20 kuruşun maksadı teminden uzak olduğuna bir bir işarettir. Bu vaziyeti inceleyen ve derinleştiren

Encümenimiz, bu gündeliğin arttırılması halinde iş veriminin de onunla mütenasip olarak artacağını ve asıl ödevinin memleket müdafaasına hazırlanma olan erlerin bu ağır işler dolayısıyla bedenî kabiliyetlerinin azalmaması gerekliliğini mülâhaza ederek, Devlet Demiryolları işletme ve inşaatında ve harp sanayiinde çalışan erlere verilen gündelikleri de nazara alarak zikredilen zaruri hallerde daimi tahkimatında çalışan erlere de bu nispetler dairesinde en az 40 olmak üzere 80 kuruşa kadar gündelik verilmesini ittifakla kabul etmiştir.

Tasarının başlığı ve birinci maddesi bu esasa göre değiştirilerek yazılmış olduğundan havesi mucibince Bütçe Encümenine verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmuştur.

M. S. Ko. Bş.	Sözcü	Kâtip
Sinob	Ağrı	Konya
C. K. Incedayn	H. Tugaç	V. Bilgin
Bolu	Bursa	Bursa
A. Alptögan	A. Atlı	N. Tınaz
Çankırı	Diyarbakır	Erzurum
Dr. A. Arkan	K. Seviüktekin	A. Akyürek
Erzurum	Gaziantep	Gümüşane
Z. Soydemir	Dr. M. Canbolat	Ş. Erdoğan
Hatay	İsparta	İstanbul
E. Durukan	C. Tüzemen	Ş. A. Ögel
Kars	Kırklareli	Mardin
H. Durudoğan	K. Doğan	Dr. A. Uras
Siird	Tekirdağ	Tokad
B. Türkay	R. Apak	S. Çelikkol

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/402
Karar No. 69

11 . V . 1945

Yüksek Başkanlığa

Tahkikat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 7 . II : 1945 tarihli ve 6/322 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Millî Savunma Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Millî Savunma Bakanlığının yetkili memurlarıyla Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Genel ihtiyaca göre tahkimat işlerinde sürekli olarak erlerin çalıştırılması gerekli görüldüğünden bu işlerde çalıştırılan erlere gündelik verilmesini ve bunun miktarını belirten ve 1937 yılından beri bütçe kanunlarında tekrarlanan bir hükmün daimî mahiyette görülmesi sebebiyle bütçe kanunlarından çıkarılarak daimî hükümler arasına konulması maksadiyle tasarının hazırladığı alınan izahlardan anlaşılmıştır.

Millî Savunma Komisyonunun hazırladığı metin görüşmeğe esas tutulmuş ve Hükümet tekli-

finde belirtilen, 20 kuruşun 40 - 80 kuruş olarak kabulü hakkındaki Komisyon gerekçesi Komisyonumuzca da uygun görüldüğünden söze ilişkin bazı değişikliklerle aynıyle kabul edilmiştir.

Kamutayın onayına konmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Kastamonu	Edirne	Tokad
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	H. N. Keşmir
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Çanakkale
F. Öymen	Gl. R. Alpman	S. T. Arsal
Diyarbakır	Diyarbakır	Eskişehir
R. Bekit	Ş. Uluğ	Y. Abadan
Giresun	Giresun	İsparta
M. Akkaya	A. Sayar	M. Karaağaç
İstanbul	İstanbul	Manisa
H. Kortel	H. Ülkmen	F. Kurdoğlu
Rize	Samsun	Yozgad
T. B. Balta	M. A. Yörüker	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Gizliliği veya amele yokluğu gibi özel ve zaruri hallerde tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere 20 kuruşu geçmemek üzere gündelik verilebilir. Bu gündeliklerden hiçbir suretle kesinti yapılmaz.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Millî Müdafaa ve Maliye Bakanları yürütür.

2. II. 1945

Başb.	Ad. B.
Ş. Saracoğlu	R. Türel
M. M. B.	Da. B.
A. R. Artunkal	Hilmi Uran
Ha. B.	Ma. B.
H. Saka	N. E. Sumer
Mf. B.	Na. B.
Yücel	Sırrı Day
İk. B.	S. İ. M. B.
Fuad Sirmen	Dr. S. Konuk
G. İ. B.	Zr. B.
Suad H. Ürgüblü	Ş. R. Hatipoğlu
Mü. B.	Ti. B.
	C. S. Siren

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Daime tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Gizliliği veya amele yokluğu gibi özel ve zaruri hallerde daime tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere, yaptıkları fazla iş nispetinde arttırılmak üzere günde 40 - 80 kuruş arasında gündelik verilebilir. Bu gündeliklerden hiçbir suretle kesinti yapılmaz.

MADDE 2. — Hükümetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Sürekli tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere verilecek gündelik hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Gizliliği, veya amele yokluğu gibi özel ve gerekli hallerde sürekli tahkimat işlerinde çalıştırılacak erlere, yaptıkları fazla iş nispetinde arttırılmak üzere kırk kuruştan seksen kuruşa kadar gündelik verilebilir. Bu gündeliklerden hiçbir kesinti yapılmaz.

MADDE 2. — Bu kanun yayım tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Millî Savunma ve Maliye Bakanları yürütür.